

Förstärkning av ungdomsmottagningen i Norrtälje och ändrad ersättningsmodell

Förslag till beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att godkänna förvaltningens förslag på förstärkt inriktning för ungdomsmottagningens verksamhet i Norrtälje kommun med fokus på ändrad ersättning från 2023 som börjar gälla från och med den 1 september 2023.
2. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje ger förvaltningen i uppdrag att tillsammans med ungdomsmottagningen se över hur ungdomsmottagningens utåtriktade arbete i Norrtälje kommun kan stärkas på ett innovativt sätt under 2023.
3. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med information om hur ovanstående förändringar har hanterats och faller ut till direktionen den 7 december 2023.

Ulrika Lindberg
Tillförordnad förbundsdirektör

Sammanfattning

Ungdomsmottagningen är en viktig lågröskelverksamhet för ungdomar. Med förslagen ges förstärkta förutsättningar till verksamheten att arbeta förebyggande och med tidiga insatser och nå en större målgrupp av ungdomar. Med anledning av sjunkande antalet besökare vid ungdomsmottagningens filial i Hallstavik, att allt fler ungdomar väljer att söka sig till Norrtälje tätorts ungdomsmottagning samt i hög utsträckning väljer telefonbesök och digitala besök framför fysiska i Hallstavik, är förvaltningens bedömning att det finns ytterligare behov av att formatera om innehållet i ungdomsmottagningens verksamhet till att möta ungdomar på deras egna arenor genom ett mer utåtriktat arbete.

Förvaltningen föreslår ett par förändringar i ersättningsformen till ungdomsmottagningen.

Detta handlar i korta drag om att införa prestationsrelaterad ersättning för gruppbesök respektive klassbesök samt höja prestationsersättningen för viss typ av besök. Detta är i linje med Region Stockholm. Förvaltningen bedömer att ett utökat utåtriktat arbete faller väl i linje med intentionerna med pågående arbete kring Agenda Välbefinnande (2020-02-06 § 6) som bland annat syftar till att förebygga ohälsa samt skapa välmående livsmiljöer.

Beskrivning av ärendet

Mottagningsarbetet på ungdomsmottagningen sker idag på filialen i Hallstavik samt på huvudmottagningen i Norrtälje.

Ungdomar från Hallstavik söker sig i allt högre utsträckning till mottagningen i Norrtälje. Telefonbesök och distansbesök har blivit allt vanligare, fram till juni 2022 skedde 1 002 distansbesök i Norrtälje kommun. Utifrån ovanstående infördes distansbesök dvs. videobesök även som ordinarie ersättning i Norrtälje kommun från och med den 1 januari 2022, detta i linje med Region Stockholm som sedan den 1 januari 2021 har haft distansbesök som en ordinarie ersättningsform för ungdomsmottagningarna (Diariennr: 2021-000383-771).

För att möta ungdomar på deras arena föreslås här ett förslag som innebär att ungdomsmottagningen får i uppdrag att på olika sätt jobba mer utåtriktat mot ungdomar i hela Norrtälje kommun. Förvaltningen föreslår ett par förändringar i ersättningsformen till ungdomsmottagningen som i korta drag handlar om att införa prestationsrelaterad ersättning för gruppbesök respektive klassbesök samt höja prestationsersättningen för viss typ av besök.

Region Stockholm genomförde i januari 2021 en rad förändringar avseende ungdomsmottagningarna i övriga Stockholms län, däribland förändringar avseende ersättningsform, Avtal för ungdomsmottagningarna med Stockholms läns sjukvårdsområde 2021–2022 (HSN- 2020-1260). Detta ledde även till att ett nytt samlat avtal tecknades mellan Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) och de 28 ungdomsmottagningarna i länet. Det medicinska ansvaret övergick till SLSO som tidigare legat på kommunerna, det kurativa ansvaret övergick till kommunerna. Norrtälje kommun involverades inte av detta utifrån sin unika lösning genom Kommunalförbundet som både är beställare av kommunala och regionala delar i Norrtälje kommun.

Nedan föreslår förvaltningen de förändringar som anses genomförbara i Norrtälje kommun.

Förslag på ändringar i avtal

Mer utåtriktat arbete: Ungdomsmottagningen får i uppdrag att se över hur den kan jobba mer utåtriktat i hela Norrtälje kommun.

Tyngdpunkten ligger i att möta ungdomarna mer utåtriktat och på nya sätt, för att fortsättningsvis ha en hög tillgänglighet och bibehålla ett starkt integrationsperspektiv samt att insatserna erbjuds i alla delar av Norrtälje kommun.

Ungdomsmottagningen får i uppdrag att på ett innovativt sätt stärka upp verksamheten i Hallstavik vad avser det utåtriktade arbetet, bland annat genom dialog med skolor. Ungdomsmottagningen får därför i uppdrag att till förvaltningen inför direktionen i december 2023 återkomma till förvaltningen om hur ett sådant samarbete har kunnat stärkas.

Därutöver ser förvaltningen behov av att extra fokus läggs på gruppbesök och klassbesök specifikt i Hallstavik, utifrån närhetsprincipen samt utifrån att mycket av det förebyggande arbetet kan ske genom dessa typer av besök.

Ändrad ersättningsmodell: Förändringar genomfördes av ersättningsmodellen till ungdomsmottagningarna i Stockholms län i januari 2021, dessa är ännu ej genomförda i Norrtälje kommun. Förvaltningen ser ett behov av att delvis anpassa ersättningen till de förändringar som Region Stockholm har gjort. I korta drag handlar det om att införa och höja den prestationsinriktade ersättningen för vissa typer av besök. Det skapar incitament för utföraren att utföra vissa typer av besök i högre utsträckning, förhoppningen är att det till syvende och sist ska komma ungdomarna till gagn. Ur statistiskt hänseende blir det lättare att följa de olika besökstyperna i Norrtälje kommun och jämföra med motsvarande besök i Region Stockholm.

Förvaltningen föreslår följande ändringar:

1) Rörlig ersättning för gruppverksamhet och klassbesök

Rörlig ersättning för klassbesök och gruppverksamhet föreslås införas som ny ersättningsform. I dagsläget ersätts inte denna besöksform extra i Norrtälje kommun. I Region Stockholm har en sett att det utåtriktade och förebyggande arbetet bitvis har blivit

bortprioriterat då det ingått i kapiteringen. Förändringen syftar till att det långsiktigt ska bli mer balans mellan uppdragen, individuella besök respektive förebyggande och utåtriktat arbete. I dagsläget har gruppbesök och klassbesök genomförts inom ramarna för det ordinarie uppdraget för ungdomsmottagningen i Norrtälje kommun, ingen ersättning har alltså utgått för detta.

2) Prestationsbaserad ersättning för insättning av långtidsverkande preventivmedel

För att stimulera till mer förskrivning av långtidsverkande och säkrare preventivmedel som spiral och p-stav bör ersättningen höjas för dessa besök i likhet med i Region Stockholm. Besöken kräver extra tid för samtal med patienten, själva insättningen kräver extra resurser och åtgärden kräver sterilisering av instrument. Idag ersätts detta som ett vanligt barnmorskebesök i Norrtälje. Förslaget är att detta ekonomiskt ersätts som ett läkarbesök.

Ändringar har gjorts i Region Stockholm där materialkostnaden numera faktureras genom prestationsersättningen, vilket också föreslås gälla i Norrtälje kommun.

En ny besökstyp föreslås därmed införas som heter prestationsbaserad ersättning långtidsverkande preventivmedel.

3) Prestationsbaserad ersättning för kopparspiral införs

Förslaget här innebär att ersättningen höjs för detta typ av besök. Argumenten att införa kopparspiraler som prestationsbaserad besöksersättning är densamma som för långtidsverkande preventivmedel (se punkt 2). Materialkostnaden är högre för kopparspiral varvid den föreslås bli en egen typ av ersättningsform.

En ny besökstyp föreslås därmed införas som heter prestationsbaserad ersättning kopparspiral.

Ekonomiska konsekvenser

Genom att införa ovanstående förslag av prestationsersättning för gruppbesök respektive klassbesök förutspås kostnaderna avseende gruppbesök och klassbesök öka, beroende på hur mycket den nya ersättningsformen används. Troligen skapar en ny ersättningsform incitament för att vissa typer av besök ökar, vilket förvaltningen med förslaget också vill stimulera för att ge ungdomsmottagningen i Norrtälje kommun ökade förutsättningar att arbeta förebyggande och med tidiga insatser.

Förvaltningens synpunkter

Ungdomsmottagningen är en viktig lågröskelverksamhet för ungdomar. Med förslagen avser förvaltningen att stärka verksamhetens förutsättningar i Norrtälje kommun att möta ungdomar på deras egna arenor och stimulera utåtriktat arbete i form av klassbesök och gruppverksamhet. Förvaltningen kommer att följa hur den nya ersättningsformen faller ut. Förvaltningen bedömer att ett utåtriktat arbete faller väl i linje med intentionerna med det pågående arbetet tillsammans med Norrtälje kommun om handlingsplan för psykisk hälsa (2021-02-10 § 6) och arbetet med Agenda Välbefinnande (2020-02-06 § 6) som bland annat syftar till att förebygga ohälsa samt skapa välmående livsmiljöer. Förslagen är i linje med Region Stockholm, vilket beaktats i beredningen.

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)

Tiohundra AB (tiohundra@registrator.se)